

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ TĨNH, TỈNH HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Sơn

Thư ký phiên họp: Ông Bùi Văn Duy - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Tĩnh tham gia phiên họp: Bà Dương Thị Tâm, Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hà Tĩnh, mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 29/2025/TLST-DS ngày 01/4/2025 về việc yêu cầu “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST-VDS ngày 11 tháng 4 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà Nguyễn Thị T, sinh năm: 1953; Địa chỉ: thôn N, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, đề nghị giải quyết vắng mặt.

- Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự:

Bà Nguyễn Thị P, sinh năm: 1981; Địa chỉ: thôn N, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, vắng mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Nguyễn Thị H, sinh năm: 1974; Địa chỉ: Tổ dân phố T, phường T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, có mặt.

2. Bà Nguyễn Thị N, sinh năm 1977; Địa chỉ: thôn B, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, có mặt.

3. Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1980; Địa chỉ: số nhà A, ngõ H, đường L, tổ dân phố N, phường T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, có mặt.

4. Ông Nguyễn Tất H1, sinh năm 1987; Địa chỉ: thôn N, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, có mặt.

5. Ông Nguyễn Tất M, sinh năm: 1987; Địa chỉ: thôn N, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu, bản tự khai tại Tòa án người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà [Nguyễn Thị T](#) trình bày:

Bà và ông [Nguyễn Tất T1](#), sinh năm 1950 (mất năm 2023) có 06 người con gồm bà [Nguyễn Thị H](#), bà [Nguyễn Thị N](#), bà [Nguyễn Thị L](#), bà [Nguyễn Thị P](#), ông [Nguyễn Tất H1](#) và ông [Nguyễn Tất M](#). Ông, bà không có con nuôi, không có con ngoài giá thú, cha mẹ của ông [T1](#) đều đã chết. Ông [Nguyễn Tất T1](#) chết không để lại di chúc, nhiều giấy tờ liên quan đến quyền sở hữu, sử dụng tài sản còn mang tên ông [Nguyễn Tất T1](#). Trong 06 người con của bà và ông [Nguyễn Tất T1](#) thì bà [Nguyễn Thị P](#) là con thứ 4 trong gia đình, bà [Nguyễn Thị P](#) từ nhỏ bị chậm phát triển tâm thần, không nói được, chân, tay bị khèo, không đi được, mọi sinh hoạt hằng ngày đều phụ thuộc vào người thân, bà [P](#) đã nhiều lần điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hà Tĩnh với chẩn đoán Động kinh, liệt tứ chi, chậm phát triển tâm thần nặng nên bà và các con bà không thể làm được thủ tục phân chia di sản thừa kế. Gia đình đã làm đơn yêu cầu [Phân viện pháp y tâm thần B](#) thuộc [Viện Pháp y tâm thần T3](#), giám định pháp y tâm thần đối với bà [Nguyễn Thị P](#) và đã được kết luận: Bà [Nguyễn Thị P](#) mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Với những lý do trên, bà [Nguyễn Thị T](#) yêu cầu Tòa án tuyên bố bà [Nguyễn Thị P](#) mất năng lực hành vi dân sự và cử bà là người giám hộ để thực hiện các giao dịch dân sự, các thủ tục hành chính.

Tại bản tự khai tại Tòa án và tại phiên họp bà [Nguyễn Thị H](#), bà [Nguyễn Thị N](#), bà [Nguyễn Thị L](#), ông [Nguyễn Tất H1](#) và ông [Nguyễn Tất M](#) đều trình bày:

Bố mẹ ông (bà) là ông [Nguyễn Tất T1](#), sinh năm 1950 (mất năm 2023) và bà [Nguyễn Thị T](#) có 06 người con gồm bà [Nguyễn Thị H](#), bà [Nguyễn Thị N](#), bà [Nguyễn Thị L](#), bà [Nguyễn Thị P](#), ông [Nguyễn Tất H1](#) và ông [Nguyễn Tất M](#). Bà [Nguyễn Thị T](#) và ông [Nguyễn Tất T1](#) không có con nuôi, không có con ngoài giá thú, cha mẹ của ông [T1](#) đều đã chết. Đối với bà [Nguyễn Thị P](#) từ nhỏ bị chậm phát triển tâm thần, không nói được, chân, tay bị khèo, không đi được, mọi sinh hoạt hằng ngày đều phụ thuộc vào người thân, bà [P](#) thỉnh thoảng lên con co giật, đã nhiều lần điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hà Tĩnh với chẩn đoán Động kinh, liệt tứ chi, chậm phát triển tâm thần nặng nên bà [T](#) và các con của bà [T](#) không thể làm được thủ tục phân chia di sản thừa kế. Gia đình đã làm đơn yêu cầu [Phân viện pháp y tâm thần B](#) thuộc [Viện Pháp y tâm thần T3](#), giám định pháp y tâm thần đối với bà [Nguyễn Thị P](#) và đã được kết luận: bà [Nguyễn Thị P](#) mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Bà [Nguyễn Thị H](#), bà [Nguyễn Thị N](#), bà [Nguyễn Thị L](#), ông [Nguyễn Tất H1](#) và ông [Nguyễn Tất M](#) đều đề nghị Tòa án tuyên bố bà [Nguyễn Thị P](#) mất năng lực hành vi dân sự và cử bà [Nguyễn Thị T](#) là người giám hộ để thực hiện các giao dịch dân sự, các thủ tục hành chính.

Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

Thẩm phán được phân công thụ lý việc dân sự đã thực hiện đầy đủ và đúng quy định của pháp luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của các đương sự đúng quy định tại Điều 70 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự; Điều 2 Luật Người cao tuổi và điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của bà [Nguyễn Thị T](#) đối với bà [Nguyễn Thị P](#).

Bà [Nguyễn Thị T](#) được đại diện cho bà [Nguyễn Thị P](#) thực hiện các giao dịch có liên quan đến bà [Nguyễn Thị P](#).

Về lệ phí: Bà [Nguyễn Thị T](#) được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Tĩnh tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hà Tĩnh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Bà [Nguyễn Thị T](#) có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Hà Tĩnh tuyên bố bà [Nguyễn Thị P](#) là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự, yêu cầu của bà [Nguyễn Thị T](#) thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân thành phố Hà Tĩnh.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của bà [Nguyễn Thị T](#) về việc tuyên bố bà [Nguyễn Thị P](#) mất năng lực hành vi dân sự, thấy rằng: Căn cứ đơn yêu cầu, bản tự khai và lời trình bày của người yêu cầu, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, xác nhận của Chính quyền địa phương đều thể hiện: Bà [Nguyễn Thị P](#) từ nhỏ bị chậm phát triển tâm thần, không nói được, chân, tay bị khèo, không đi được, mọi sinh hoạt hằng ngày đều phụ thuộc vào người thân, bà [P](#) đã nhiều lần điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hà Tĩnh với chẩn đoán Động kinh, liệt tứ chi, chậm phát triển tâm thần nặng. Kết luận số 51/KLGĐTYC ngày 08/11/2024 của Phân viện pháp y tâm thần [Bắc Miền T2](#) thuộc [Viện pháp y tâm thần T3](#) kết luận: Tại thời điểm giám định bà [Nguyễn Thị P](#) bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần trầm trọng kèm theo Động kinh. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD10) có mã bệnh là: G40/F73. Bà [Nguyễn Thị P](#) mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

[3] Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Tĩnh là có căn cứ.

[4] Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự; kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 51/KLGĐTYC ngày 08/11/2024 của Phân viện pháp y tâm thần [Bắc miền trung](#) thuộc [Viện pháp y tâm thần T3](#); lời khai của các đương sự và đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Tĩnh, có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của bà [Nguyễn Thị T](#) về việc yêu cầu tuyên bố bà [Nguyễn Thị P](#) mất năng lực hành vi dân sự và cử bà là người giám hộ để thực hiện các giao dịch dân sự, các thủ tục hành chính.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điểm đ khoản 1 điều 12; điều 14; điều 15 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; căn cứ Điều 2 Luật người cao tuổi. Miễn nộp lệ phí sơ thẩm cho bà [Nguyễn Thị T.](#)

[6] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22; Điều 46; điểm c khoản 1 Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 54; khoản 1 Điều 57; Điều 58 Bộ luật dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 điều 12; điều 14; điều 15 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà [Nguyễn Thị T](#) về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” đối với bà [Nguyễn Thị P.](#)

2. Tuyên bố: Bà [Nguyễn Thị P](#), sinh năm: 1981; Địa chỉ: [thôn N, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh](#) mất năng lực hành vi dân sự.

3. Bà [Nguyễn Thị T](#), sinh năm: 1953; Địa chỉ: [thôn N, xã T, thành phố H, tỉnh Hà Tĩnh](#) là người giám hộ cho bà [Nguyễn Thị P](#). Bà [Nguyễn Thị T](#) được đại diện cho bà [Nguyễn Thị P](#) trong các giao dịch dân sự kể từ ngày Quyết định có hiệu lực pháp luật cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật.

4. Bà [Nguyễn Thị T](#) có quyền xác lập thực hiện các giao dịch dân sự và các quyền khác theo quy định của pháp luật vì lợi ích của bà [Nguyễn Thị P](#). Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại khoản 1 Điều 57, Điều 58 Bộ luật dân sự.

5. Về Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà [Nguyễn Thị T](#) không phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

6. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được tổng đạt hợp lệ. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

- VKSND TP. Hà Tĩnh;
- TAND tỉnh Hà Tĩnh;
- THADSTP HT;
- Các đương sự;
- UBND xã Thạch Đài, TP Hà Tĩnh;
- Lưu VP- HS.

(Đã ký)

Nguyễn Văn Sơn